

มาตรฐาน ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน ๒๕๖๗

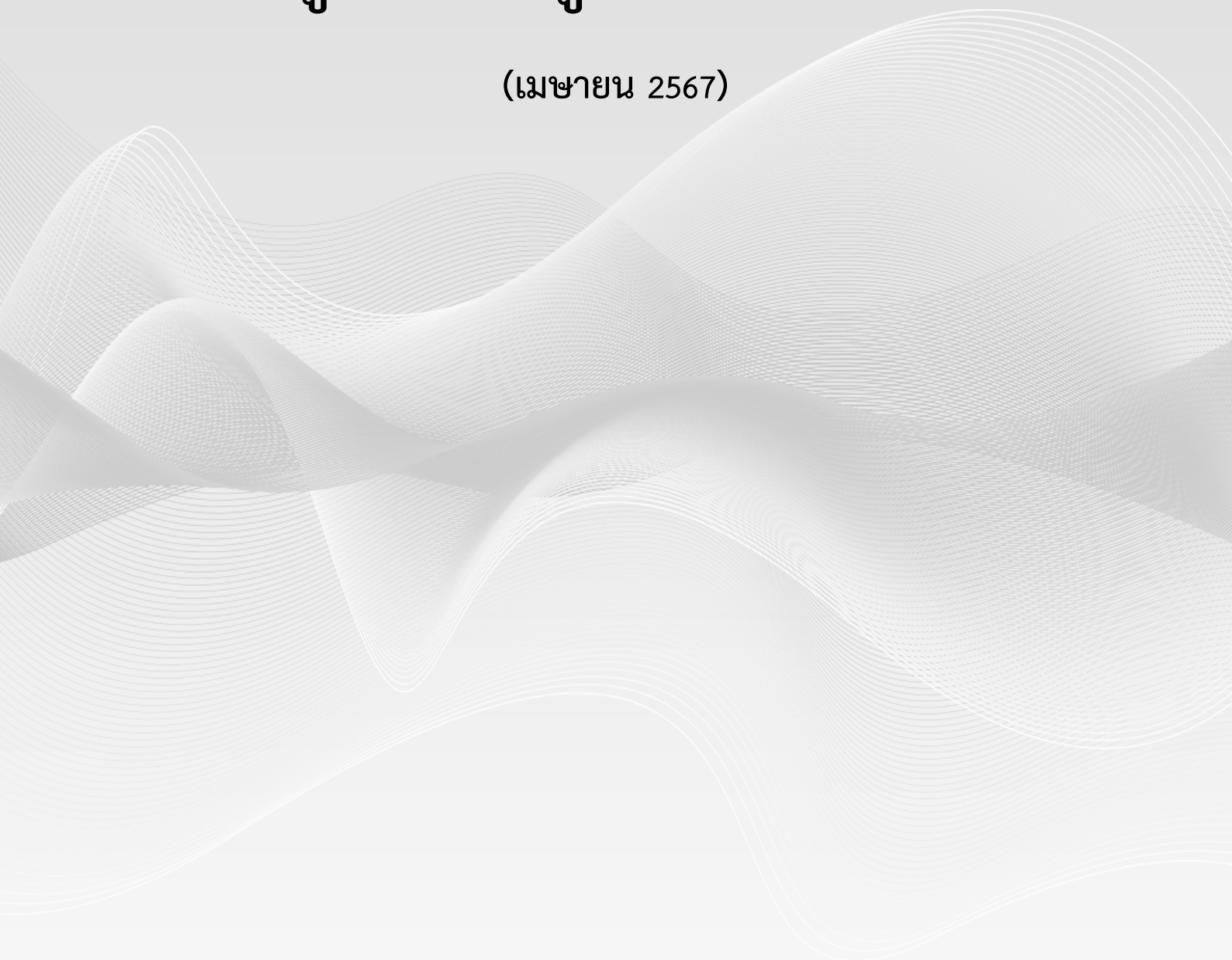
Standard of Diabetes Educators 2024

มาตรฐาน

ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

(เมษายน 2567)

มาตรฐานผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

โดย

สมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ

สมาคมต่อมไร้ท่อเด็กและวัยรุ่นไทย

สมาคมต่อมไร้ท่อแห่งประเทศไทย

สมาคมนักกำหนดอาหารแห่งประเทศไทย

สมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง (ประเทศไทย)

สภาการพยาบาล

สภากายภาพบำบัด

สภาการสาธารณสุขชุมชน

สภาเภสัชกรรม

ศูนย์เบาหวานศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

คณะบรรณาธิการ

สิริมนต์ รุ่งตระกูล ประเทืองธรรม

วัลลา ตันตโยทัย

ทิพาพร ธาระวานิช

รัตนาภรณ์ จีระวัฒน์นะ

คำนำ

เบาหวานเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยให้ความสนใจและมีความตื่นตัวในการพัฒนาการดูแลผู้ป่วยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากโรคเบาหวานเป็นต้นเหตุที่ก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนตามมามากมาย นำมาซึ่งภาวะเจ็บป่วยและทุพพลภาพ เป็นผลเสียต่อทั้งร่างกายและจิตใจของทั้งตัวผู้เป็นเบาหวานและครอบครัว อีกทั้งส่งผลกระทบต่อวงกว้างถึงระดับสังคมและประเทศชาติ

การดูแลรักษาผู้เป็นเบาหวานต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมทั้งแพทย์หลายสาขา พยาบาล เภสัชกร นักกำหนดอาหาร/นักโภชนาการ นักสุขศึกษา นักกายภาพบำบัด นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และอื่น ๆ โดยมีหลักการที่ยึดผู้เป็นเบาหวานเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นบุคลากรที่ดูแลผู้เป็นเบาหวานจึงต้องมีความรู้ที่ครบถ้วน ทั้งในทางด้านพยาธิสภาพของโรค ภาวะแทรกซ้อน และการดูแลรักษา รวมทั้งมีความสามารถที่จะให้ความรู้และสนับสนุนให้ผู้เป็นเบาหวานเป็น “ผู้จัดการ สุขภาพตนเอง” ที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรในทีมสุขภาพควรมีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ โดยความร่วมมือขององค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ได้จัดทำแนวทางการพัฒนาเพื่อมาตรฐานคลินิกเบาหวานของประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2562 และปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2567 ได้แบ่งคลินิกเบาหวานเป็นสามระดับ คือ คลินิกเบาหวาน ศูนย์เบาหวาน และศูนย์ความเป็นเลิศโรคเบาหวาน โดยทุกระดับได้แนะนำให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้ความรู้โรคเบาหวาน เช่น คลินิกเบาหวานควรมีผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน (Diabetes Educator) และศูนย์เบาหวานและศูนย์ความเป็นเลิศโรคเบาหวานควรมีผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรอง (Certified Diabetes Educator) นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2563 สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์กรมหาชน) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินตนเองการรับรองเฉพาะโรค สำหรับระบบการดูแลรักษาในคลินิกเบาหวานของสถานพยาบาล เน้นการให้ Diabetes Self-Management Education and Support (DSMES) หรือการให้ความรู้และการสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง เป็นส่วนสำคัญของการรับรองมาตรฐาน

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาการดูแลรักษาเบาหวานในประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้เป็นเบาหวาน จึงเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำมาตรฐานของบุคลากร ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ให้ความรู้ครอบคลุมและเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานพยาบาลที่ให้การดูแลผู้เป็นเบาหวานระดับต่าง ๆ ในทิศทางเดียวกันและมีมาตรฐาน เพื่อยกระดับการดูแลผู้เป็นเบาหวานที่มีความเหมาะสมตามบริบทของประเทศ

คณะทำงาน

มาตรฐานผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

คณะกรรมการมาตรฐานผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

<p>1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณวรรณิ นิธิยานันท์
สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ</p>	ประธาน
<p>2. ศาสตราจารย์สิริมนต์ รวิตรีกุล ประเทืองธรรม
สมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน</p>	รองประธาน
<p>3. เจ้านางชมรสมิ์ ชุนศึกเม็งราย
สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ</p>	คณะกรรมการ
<p>4. รองศาสตราจารย์เพชร รอดอารีย์
สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ</p>	คณะกรรมการ
<p>5. นายเอกลักษณ์ วนทยาโรจน์
สมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน</p>	คณะกรรมการ
<p>6. นางสาวรัตนภรณ์ จีระวัฒน์
สมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน</p>	คณะกรรมการ
<p>7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนิดา ปิโชติการ
สมาคมนักกำหนดอาหารแห่งประเทศไทย</p>	คณะกรรมการ
<p>8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนัสวี ก่อวุฒิกุลรังสี
สมาคมต่อมไร้ท่อเด็กและวัยรุ่นไทย</p>	คณะกรรมการ
<p>9. พลตรีหญิง รองศาสตราจารย์อภัสณี บุญญาวรกุล
สมาคมต่อมไร้ท่อแห่งประเทศไทย</p>	คณะกรรมการ
<p>10. นางคมเนตร สกุลธนะศักดิ์
สมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (ประเทศไทย)</p>	คณะกรรมการ
<p>11. รองศาสตราจารย์พรศรี ศรีอัฐภาพร
ศูนย์เบาหวานศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล</p>	คณะกรรมการ
<p>12. นางยุวรัตน์ ม่วงเงิน
ฝ่ายการพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล</p>	คณะกรรมการ
<p>13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัลลา ตันตโยทัย
สภากาชาดไทย</p>	คณะกรรมการ
<p>14. นายภุชงค์ บัณฑิตานุกูล
สภาเภสัชกรรม</p>	คณะกรรมการ
<p>15. นายภูติศ สะวิคามิน
สภากายภาพบำบัด</p>	คณะกรรมการ
<p>16. นายณรรภัทร ศรีชุม
สภาการสาธารณสุขชุมชน</p>	คณะกรรมการ
<p>17. หัวหน้ากลุ่มงานมาตรฐานการแพทย์
กรมการแพทย์</p>	คณะกรรมการ
<p>18. นางจรีพร คงประเสริฐ
กรมควบคุมโรค</p>	คณะกรรมการ
<p>19. รองศาสตราจารย์ทิพาพร ธาระวานิช
สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ฯ</p>	คณะกรรมการและเลขานุการ
<p>20. นายภุชงค์ หาญบรรเจิด
กรมควบคุมโรค</p>	คณะกรรมการและเลขานุการ

สารบัญ

บุคลากรผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน	7
สมรรถนะสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน	9
ผู้ช่วยให้ความรู้โรคเบาหวาน	11
ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานและผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรอง	18

บุคลากรผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเพื่อมาตรฐานคลินิกเบาหวานที่ได้กำหนดประเภทของหน่วยบริการโรคเบาหวานเป็นสามระดับ คือ คลินิกเบาหวาน คลินิกเบาหวานครบวงจร และศูนย์เบาหวาน คณะทำงานมาตรฐาน ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน ซึ่งแต่งตั้งโดยกรมควบคุมโรค จึงได้มีมติให้กำหนดประเภทของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน รวมทั้งคุณสมบัติดังต่อไปนี้

• ผู้ช่วยให้ความรู้โรคเบาหวาน (Diabetes Paraprofessional)

คุณสมบัติ :

ผู้ช่วยบุคลากรทางการแพทย์ เช่น ผู้ช่วยแพทย์ ผู้ช่วยพยาบาล เจ้าพนักงานเภสัชกรรม ผู้ช่วยนักกำหนดอาหาร โภชนากร ทันตภิบาล เวชกิจฉุกเฉิน เจ้าหน้าที่พนักงานสาธารณสุข ที่มีคุณวุฒิหรือได้รับใบประกาศนียบัตร หรือการรับรองตามแต่ละวิชาชีพกำหนด และทำงานอย่างน้อย 2 ปีร่วมกับผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน หรือผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ได้รับการรับรองในทีมเดียวกัน

การอบรมที่ต้องได้รับ :

อบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเป็นเบาหวาน 15 ชั่วโมงต่อปี โดยหลักสูตรที่อบรมมีความสอดคล้องกับสมรรถนะของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ได้กำหนดไว้ และมีหลักฐานการอบรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

หน่วยงานสาธารณสุขที่มีผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานอยู่ในสังกัด

• ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน (Diabetes Educator)

คุณสมบัติ :

บุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักกำหนดอาหาร นักกายภาพบำบัด นักวิชาการสาธารณสุข นักจิตวิทยา ที่จบวุฒิการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานในสาขาที่ตนจบมาอย่างน้อย 2 ปี และทำงานเกี่ยวกับการดูแลให้ความรู้ผู้ป่วยเป็นเบาหวาน ไม่นต่ำกว่า ร้อยละ 20 ของเวลาการทำงาน

การอบรมที่ต้องได้รับ:

- อบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเป็นเบาหวาน 15 ชั่วโมงต่อปีในปีแรก โดยหลักสูตรที่อบรมมีความสอดคล้องกับ สมรรถนะของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ได้กำหนดไว้ และมีหลักฐานการอบรมที่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีการต่ออายุทุก 5 ปี โดยมีหลักฐานการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเป็นเบาหวานต่อเนื่องทุกปีอย่างน้อยรวมทั้งสิ้น 50 ชั่วโมง โดยหลักสูตรที่อบรมมีความสอดคล้องกับสมรรถนะของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ได้กำหนดไว้ และมีหลักฐานการอบรมที่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากสมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ และสมาคมนักกำหนดอาหารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ตรวจสอบคุณสมบัติ และออกใบประกาศนียบัตร

• ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรอง (Certified Diabetes Educator)

คุณสมบัติ:

- บุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักกำหนดอาหาร นักกายภาพบำบัด นักวิชาการสาธารณสุข นักจิตวิทยา ที่จบวุฒิการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานในสาขาที่ตนจบมาอย่างน้อย 2 ปี และ ทำงาน 1000 ชั่วโมงกับผู้เป็นเบาหวาน หรือ
- ศึกษาในหลักสูตรหลังปริญญาตรี เฉพาะผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานเป็นเวลา 1 ปี ร่วมกับการทำงานต่อเนื่อง ในการให้ความรู้เบาหวานไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมงเป็นเวลา 1 ปี

การศึกษาและการสอบ:

- ผ่านการสอบรับรองจากสมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน หรือ
- ผ่านการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลดังที่กำหนดไว้ด้านบน
- การต่ออายุใบรับรอง มีการต่ออายุทุก 5 ปี โดยมีหลักฐานการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้เป็นเบาหวาน 50 ชั่วโมง โดยเนื้อหาสาระมีความสอดคล้องกับสมรรถนะของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ได้กำหนดไว้ และมีหลักฐานที่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้กระบวนการต่ออายุให้เป็นไปตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่เป็นผู้ออกใบรับรองเบื้องต้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ :

สมาคมผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยมีการประสานงานกับคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

Competencies for Personnel Performing Diabetes Education

สมรรถนะสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

คำจำกัดความ

Paraprofessional	ผู้ช่วยให้ความรู้โรคเบาหวาน
Diabetes Educator	ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน
Certified Diabetes Educator	ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรอง
Advanced level	ทักษะและความชำนาญระดับสูง ที่ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรองสามารถพิจารณาเพิ่มพูน

นิยามคำที่ใช้บ่อย

Prediabetes	ภาวะก่อนเบาหวาน
Health literacy	ความรู้ด้านสุขภาพ
Health numeracy	การคิดคำนวณด้านสุขภาพ
Social determinants of health	ปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ
Patient-generated health data (PGHD)	ข้อมูลสุขภาพที่บันทึกจากผู้ป่วย
Transition	ช่วงเปลี่ยนผ่าน
ADCES (Association of Diabetes Care & Education Specialists)	พฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้เป็นเบาหวาน
7 Self-Care behaviors	7 ด้านของสมาคมผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลและให้การศึกษาแก่ผู้เป็นเบาหวาน
Diabetes Self-Management Education and Support (DSMES)	การให้ความรู้และการสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง
SMART goal	การตั้งเป้าหมายทางพฤติกรรมตามหลัก SMART (S=specific มีความจำเพาะเจาะจงชัดเจน M=measurable วัดได้ A=achievable สามารถทำได้ตามเป้าหมาย R=realistic สามารถปฏิบัติได้จริง T=time-bound กำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการให้เป้าหมายประสบผลสำเร็จ)

สรุปสมรรถนะด้านต่าง ๆ (Domain)

Domain หลัก

1. พยาธิสรีรวิทยา ระบาดวิทยา และแนวทางปฏิบัติ สำหรับกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ภาวะก่อนเบาหวาน และโรคเบาหวาน

2. การเข้าใจปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อสุขภาพ

3. ทักษะด้านการสื่อสาร การประเมิน การสอน และการเรียนรู้

4. การให้ความรู้และการสนับสนุนการจัดการเบาหวาน ด้วยตนเอง (DSMES)

5. การบริหารจัดการโปรแกรม

Domain ย่อย

1.1 พยาธิสรีรวิทยา

1.2 ระบาดวิทยาของกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวาน

1.3 แนวทางปฏิบัติทางคลินิก

2.1 สมรรถนะในการเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและสังคมตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

2.2 การให้ความรู้ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

3.1 การสื่อสาร

3.2 การประเมิน

3.3 การสอน และการเรียนรู้

3.4 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการสนับสนุน

3.5 การพัฒนาความเชี่ยวชาญทางอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.1 การจัดการกับสภาพจิตใจผู้เป็นเบาหวาน (Healthy coping)

4.2 การกินอาหารเพื่อสุขภาพ (Healthy eating)

4.3 การเพิ่มกิจกรรมทางกาย (Being active)

4.4 การบริหารยา (Taking medication)

4.5 การติดตามประเมินการควบคุมเบาหวาน (Monitoring)

4.6 การแก้ไขปัญหาในการจัดการตนเอง (Problem solving)

4.7 การลดปัจจัยเสี่ยง (Reducing risk)

5.1 การจัดการโปรแกรมการให้ความรู้โรคเบาหวาน

5.2 การพัฒนาคุณภาพและการวิจัย

5.3 การสนับสนุนส่งเสริม

ผู้ช่วยให้ความรู้โรคเบาหวาน Diabetes Paraprofessional

Domain 1: พยาธิสรีรวิทยา ระบาดวิทยาและแนวทางปฏิบัติสำหรับภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวาน
สมรรถนะ : แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่องพยาธิสรีรวิทยา ระบาดวิทยา และแนวทางปฏิบัติที่เข้าได้กับระดับปฏิบัติงานตามบริบทของตน

Domain 1.1: พยาธิสรีรวิทยา

Diabetes Paraprofessional
ระบุและบอกความแตกต่างระหว่างโรคเบาหวานชนิดที่ 1 ชนิดที่ 2 และเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์ได้
รับรู้และจำแนกอาการและอาการแสดงของภาวะน้ำตาลต่ำในเลือด และให้การแก้ไขได้ตามความเหมาะสมได้
รับรู้และจำแนกภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญของโรคเบาหวาน เช่น ชันตา ลงไต แผลที่เท้าได้ และโรคร่วมที่พบบ่อย เช่น ความดันโลหิตสูง โรคอ้วน

Domain 1.2: ระบาดวิทยาของภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวาน

Diabetes Paraprofessional
รับรู้และบอกสถานการณ์ในปัจจุบันและผลกระทบของกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ภาวะก่อนเบาหวาน และโรคเบาหวานทั้งในระดับชุมชน และประเทศ
รับรู้และบอกปัจจัยเสี่ยงในการเกิดภาวะกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ภาวะก่อนเบาหวาน และโรคเบาหวาน

Domain 1.3: แนวทางปฏิบัติทางคลินิก

Diabetes Paraprofessional
ระบุและอธิบายเกี่ยวกับนโยบายและกระบวนการในการดูแลเบาหวานที่จำเพาะตามบริบทและวิชาชีพของตนเองได้
ปฏิบัติตามแนวทางเวชปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการดูแลเบาหวาน ที่มีความเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบและบริบทของตนได้
ทบทวนและสรุปข้อวินิจฉัยและข้อปฏิบัติที่ได้รับมาจากบุคลากรทางสุขภาพให้แก่ผู้เป็นเบาหวาน โดยใช้ภาษาพื้นฐานทางสุขภาพที่เข้าใจง่าย

Domain 2 : การเข้าใจปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อสุขภาพ ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

สมรรถนะ : สามารถดูแล สนับสนุน และให้ความรู้โรคเบาหวาน ในบริบทของปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อสุขภาพที่ต่างกันตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

Domain 2.1: สมรรถนะในการเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและสังคม

Diabetes Paraprofessional
รับรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างด้านทัศนคติและการดูแลตนเองด้านสุขภาพซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม ที่มีผลต่อสุขภาพในบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน
รับรู้ถึงอุปสรรคทางภาษา และมีกลวิธีในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ เช่น ใช้ภาษาถิ่น สื่อสารผ่านล่าม รูปภาพ ภาษามือ
ตระหนักถึงความสำคัญของภาวะทางอารมณ์และความเชื่อของผู้เป็นเบาหวาน ในการให้ความรู้เบาหวาน และสนับสนุนการดูแลตนเองที่เหมาะสม
ปรับ ประยุกต์ใช้สิ่งต่าง ๆ เพื่อเอื้อและเป็นประโยชน์ในการให้ความรู้และมีประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ด้านเชื้อชาติ สีผิว อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา เพศ วัย หรือความพิการทางกายหรือจิตใจได้อย่างเหมาะสมสำหรับผู้เป็นเบาหวานเป็นรายบุคคล
ทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อค้นหาอุปสรรคและเอาชนะปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีต่อการดูแลตนเอง หรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางวัฒนธรรมกับภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังและการดูแลตนเอง โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และสื่อสารคำแนะนำของทีมสุขภาพให้แก่ผู้เป็นเบาหวานอย่างเหมาะสมกับบริบทของวัฒนธรรม
ดูแลผู้เป็นเบาหวานทุกรายด้วยความเสมอภาคไม่แบ่งแยก

Domain 2.2 : การให้ความรู้ DSMEs ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

Diabetes Paraprofessional
เข้าใจและบอกผลของเบาหวานที่เกิดแก่ผู้เป็นเบาหวานได้ตลอดทุกช่วงอายุ เช่น ในเด็ก ในผู้ใหญ่ ในหญิงตั้งครรภ์ และในผู้สูงอายุ
รู้ว่า ผู้มีภาวะก่อนเบาหวานและผู้เป็นเบาหวานมีความต้องการที่แตกต่างกันตามช่วงอายุและระยะเวลาของโรค รับรู้ถึงผลกระทบปัจจุบันของภาวะก่อนเบาหวานและเบาหวานตลอดช่วงอายุของผู้เป็นเบาหวาน เช่น วัยเด็ก ขณะตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ
ระบุแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนที่เหมาะสมกับอายุ เพื่อสนับสนุนการดูแลตนเองตามหลัก ADCES 7 self-care behaviors ที่สอดคล้องกับความต้องการทางสังคมของผู้เป็นเบาหวาน
กระตุ้นชักชวนให้มีการใช้ระบบสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชน

Domain 3 : ทักษะด้านการสื่อสาร การประเมิน การสอน และการเรียนรู้

สมรรถนะ : ประยุกต์หลัก การสื่อสาร การประเมิน การสอนและการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เป็นเบาหวานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีทักษะในการดูแลตนเอง รวมทั้งควรพัฒนาความชำนาญอย่างต่อเนื่อง

Domain 3.1 : การสื่อสาร

Diabetes Paraprofessional
สื่อสารอย่างเหมาะสม และคำนึงเรื่องสิทธิผู้ป่วย
สื่อสารด้วยความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ มีการรับฟังที่ดี ระมัดระวังวจนภาษา เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้า เพื่อให้การเชื่อมต่อระหว่างบุคคล กลุ่ม และชุมชน มีประสิทธิภาพ
ใช้สื่อการให้ความรู้ที่ถูกต้อง เหมาะสมกับอายุ พัฒนาการ ระดับการรู้หนังสือ ขนบธรรมเนียมประเพณี ลักษณะกายภาพ และกระบวนการรับรู้

Domain 3.2 : การประเมิน

Diabetes Paraprofessional
ประเมินทักษะบุคคล ระดับความรู้ การศึกษา ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) การคิดคำนวณด้านสุขภาพ (health numeracy) ปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ (social determinants of health) ความพร้อมที่จะเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ ภาษา อุปสรรคในการเรียนรู้ และความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุน
ประเมินความสนใจของแต่ละบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมของระบบเครือข่ายสนับสนุนและการเข้าถึงบริการ
ประเมินความพร้อมทางร่างกายและความสามารถในการรับรู้ว่าจะสามารถจัดการกับชีวิตประจำวันเองได้หรือไม่ อยู่ในภาวะพึ่งพาหรือไม่ ความต้องการผู้ดูแล

Domain 3.3 : การสอน และการเรียนรู้

Diabetes Paraprofessional
กระตุ้นเตือนแผนหรือเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบรายบุคคล
อำนวยความสะดวกและสนับสนุนในด้านการสื่อสารระหว่างผู้เป็นเบาหวานและทีมสุขภาพ
ระบุอุปสรรคที่อาจส่งผลต่อการจัดการดูแลตนเองของผู้เป็นเบาหวานแต่ละราย
ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ส่งผลดีต่อผลลัพธ์ด้านสุขภาพ

Domain 3.4 : การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการสนับสนุน

Diabetes Paraprofessional
กระตุ้นข้อมูลที่ได้รับโดยทีมบุคลากรทางการแพทย์
ระบุคำถาม และส่งต่อคำถามหรือความต้องการของตนเองหรือผู้เป็นเบาหวานไปยังสมาชิกในทีมสหสาขาวิชาชีพตามความเหมาะสม
ช่วยเหลือให้บุคคลได้รับความรู้จากแหล่งหรือสื่อที่ถูกต้อง เหมาะสมและเชื่อถือได้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรคเบาหวาน
สอนและเรียนรู้โดยใช้กรอบการทำงานของ ADCES 7 self-care behaviors
รับรู้ถึงอุปสรรคทางพื้นฐานการอ่าน การคำนวณ สภาวะทางร่างกาย ศาสนา วัฒนธรรม และอุปสรรคด้านการรับรู้
ช่วยเหลือในการเอาชนะอุปสรรคด้านภาษา
ประสานความร่วมมือระหว่างบุคคลในการพัฒนาเป้าหมายเชิงพฤติกรรมตามแผนการรักษา ประเมินความก้าวหน้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปรับลักษณะวิธีการให้ความรู้ให้เหมาะสม หรือขอความช่วยเหลือจากสมาชิกสหสาขา เพื่อให้สามารถก้าวข้ามอุปสรรค
สาธิตเทคนิคการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่หรือการให้ความรู้โดยการให้มีส่วนร่วม เช่น วิธีการสอนย้อนกลับ
ทำให้มั่นใจว่า ความกังวลของผู้เป็นเบาหวานจะได้รับการพิจารณาและแก้ไขตามลำดับความสำคัญ

Domain 3.5 : การพัฒนาความเชี่ยวชาญทางอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Diabetes Paraprofessional
แสวงหาความรู้ด้านเบาหวานและมาตรฐานการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ
เข้าร่วมในงานที่เกี่ยวข้องกับโรคเบาหวาน
คงไว้ซึ่งทักษะและความรู้ที่ประกอบไปด้วยระดับสมรรถนะในการปฏิบัติตาม ADCES 7 self-care behaviors
ระบุได้ถึงวิทยาการ (เทคโนโลยี) ด้านสุขภาพในปัจจุบันที่ผู้เป็นเบาหวานสามารถใช้ได้ เช่น โปรแกรมบนมือถือ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ อุปกรณ์สวมใส่ที่ใช้เทคโนโลยีเชื่อมต่อกับโปรแกรมดูแลสุขภาพ และสื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสม

Domain 4 : การให้ความรู้และการสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง (DSMES)

สมรรถนะ : สามารถทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีส่วนในการดูแลเบาหวาน เพื่อออกแบบการให้ความรู้และวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เป็นเบาหวานเป็นรายบุคคล

Domain 4.1 : การจัดการกับสภาพจิตใจผู้เป็นเบาหวาน (Healthy coping)

Diabetes Paraprofessional
ทบทวนความสมบูรณ์ของบันทึกสุขภาพของผู้รับบริการ
สนับสนุนและกระตุ้นให้มีการจดบันทึกทัศนคติและอารมณ์ในบันทึกสุขภาพส่วนตัวตามความจำเป็น
บอกและระบุอาการและอาการแสดงของโรคซึมเศร้าและ/หรือภาวะเครียด และส่งต่อทีมสุขภาพได้
สนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้เป็นเบาหวานเล่าถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียดแก่ทีมสุขภาพเพื่อรับการช่วยเหลือ
ชี้แนะการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรในชุมชนสำหรับการให้ความรู้และการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง
จัดและอำนวยความสะดวกในการตั้งกลุ่มสนับสนุนเบาหวาน (diabetes support group) หรือชมรมเบาหวาน ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กร

Domain 4.2 : การกินอาหารเพื่อสุขภาพ (Healthy eating)

Diabetes Paraprofessional
อธิบายความสำคัญของอาหารกับการป้องกัน และดูแลเบาหวาน
ช่วยสนับสนุนการอ่านฉลากอาหาร แก่ผู้เป็นเบาหวาน รวมทั้งช่วยสนับสนุนให้มีการนับคาร์โบไฮเดรตในเบาหวานชนิดที่ 1
ช่วยแนะนำการเลือกซื้ออาหารจากแหล่งอาหารในพื้นที่
ให้คำแนะนำในการจดบันทึกอาหาร
ระบุอุปสรรคของการกินอาหารเพื่อสุขภาพ เช่น มีอาหารกินไม่สม่ำเสมอ อยู่ห่างไกลจากแหล่งอาหาร ปัญหาค่าใช้จ่าย เป็นต้น
แนะนำการปรับอาหารให้เหมาะสมกับ วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม และประเพณี

Domain 4.3 : การเพิ่มกิจกรรมทางกาย (Being active)

Diabetes Paraprofessional
อธิบายความสำคัญของกิจกรรมทางกายในการป้องกันและดูแลเบาหวาน
ทบทวน กระตุ้นเตือน และจูงใจให้ปฏิบัติกิจกรรมทางกายที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงหลักการทั่วไปเรื่องความปลอดภัย
ให้คำแนะนำในการบันทึกการออกกำลังกายในบันทึกสุขภาพส่วนตัว
กระตุ้นเตือนถึงแผนและเป้าหมายของการออกกำลังกาย
ช่วยเหลือทีมสุขภาพที่มีความเชี่ยวชาญด้านการออกกำลังกาย

Domain 4.4 : การบริหารยา (Taking medication)

Diabetes Paraprofessional
ระบุปัญหาและอุปสรรคในการใช้ยาตามแผนการรักษา
ให้คำแนะนำการบันทึกการใช้ยาในบันทึกสุขภาพส่วนตัว
ทบทวนและกระตุ้นเตือนความสำคัญของการใช้ยาตามแผนการรักษา สอนเทคนิคความจำหรือใช้เครื่องมือเพื่อเพิ่มความสม่ำเสมอในการใช้ยา
สอนและทบทวนการทิ้งเข็มเจาะเลือดและเข็มฉีดยาอย่างปลอดภัย
กระตุ้นเตือนการเก็บรักษา การเตรียม และใช้อินซูลินอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยในความดูแลของทีมบุคลากรทางการแพทย์
สอนและกระตุ้นเตือนการใช้ยาอย่างปลอดภัย เช่น การเก็บรักษา วันหมดอายุ การเตรียมยาเมื่อต้องเดินทาง

Domain 4.5 : การติดตามประเมินการควบคุมเบาหวาน (Monitoring)

Diabetes Paraprofessional
สาธิตเทคนิคที่ถูกต้องในการติดตามประเมินตนเอง เช่น การตรวจระดับน้ำตาลในเลือด คีโตน น้ำหนัก ส่วนสูง รอบเอว ดัชนีมวลกาย ความดันโลหิต
บ่งชี้ค่าวัดผลที่ผิดปกติ และส่งต่อทีมสุขภาพอย่างเหมาะสม เช่น ระดับน้ำตาลเฉลี่ยสะสม (A1C) ระดับน้ำตาลในเลือด คีโตน น้ำหนัก ส่วนสูง รอบเอว ดัชนีมวลกาย ความดันโลหิต
ให้คำแนะนำในการจดบันทึกผลการตรวจน้ำตาลตนเองในบันทึกสุขภาพส่วนตัว
สอนถึงข้อดีของการติดตามระดับ A1C ระดับน้ำตาลในเลือด คีโตน น้ำหนัก ส่วนสูง รอบเอว ดัชนีมวลกาย ความดันโลหิต
สนับสนุนและกระตุ้น ให้ผู้เป็นเบาหวานเริ่มใช้บันทึกสุขภาพส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และนำมาปรึกษาทีมสุขภาพเมื่อมาติดตามดูแล

Domain 4.6 : การแก้ไขปัญหาในการจัดการตนเอง (Problem solving)

Diabetes Paraprofessional
ช่วยเหลือให้เข้าถึงทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องที่อยู่อาศัย อาหาร สถานที่ออกกำลังกาย
ช่วยเหลือให้สามารถระบุปัญหาและจดบันทึกในบันทึกสุขภาพส่วนตัวเพื่อนำมาปรึกษากับทีมสุขภาพเมื่อมาตรวจรักษาครั้งต่อไป
ระบุอุปสรรคที่ทำให้การดูแลจัดการเบาหวานด้วยตนเองไม่ประสบผลสำเร็จ และนำมาสื่อสารกับทีมสุขภาพ รวมทั้งร่วมดูแลแก้ไขปัญหาที่สถานศึกษาในกรณีเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ตอนต้น
ช่วยชี้แนะช่องทางการเข้าถึงทรัพยากรในชุมชนสำหรับการให้ความรู้และการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง
สนับสนุนและกระตุ้นเตือนทักษะเพื่อการอยู่รอดที่เหมาะสม เช่น การเผื่อรางวัลระดับน้ำตาล การใช้ยา อาการน้ำตาลต่ำ และน้ำตาลสูง การจัดการตนเองเมื่อป่วย การเดินทาง แผนรับมือภัยธรรมชาติ
ช่วยเหลือและกระตุ้นเตือนให้มีการติดต่อสื่อสารกับทีมสุขภาพ
มีรายชื่อของแหล่งทรัพยากรในชุมชนที่ช่วยในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ที่พักอาศัย คลินิกสุขภาพจิต อาหาร ยา เป็นต้น

Domain 4.7: การลดปัจจัยเสี่ยง (Reducing risk)

Diabetes Paraprofessional
บอกและสอนอาการและอาการแสดงของระดับน้ำตาลต่ำและน้ำตาลสูง
กระตุ้นเตือนถึงความสำคัญในการป้องกันขั้นพื้นฐานและการตรวจเพื่อลดปัจจัยเสี่ยง เช่น การตรวจเท้า ตรวจตา ตรวจฟัน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การหยุดสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ การได้รับวัคซีนต่าง ๆ
รู้จักหลักการในการดูแลตัวเองเมื่อยามเจ็บป่วย
กระตุ้นเตือนการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน
ใช้แนวทางปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวานเมื่อเกิดภาวะน้ำตาลต่ำ
สอนและทบทวนทางเลือกในการใช้ Medical alert identification
สอนและทบทวนการทิ้งเข็มฉีดยา เข็มเจาะเลือดอย่างปลอดภัย
สอนให้เห็นความสำคัญของการตรวจร่างกายเพื่อการป้องกันโรคและการรับวัคซีน
สอนให้เห็นความสำคัญและเทคนิคในการดูแลเท้ารายวันอย่างเหมาะสม
สอนให้ผู้เป็นเบาหวานรู้ตัวเมื่อตนเองเกิดภาวะฉุกเฉิน และขอความช่วยเหลือได้ทันเวลาที่

Domain 5 : การบริหารจัดการโปรแกรม

สมรรถนะ : สามารถประยุกต์หลักการของการบริหารจัดการแผนงานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการดูแลโรคเบาหวานด้วยตนเองให้ประสบผลสำเร็จ

Domain 5.1 : การจัดการโปรแกรมการให้ความรู้โรคเบาหวาน

Diabetes Paraprofessional
ระบุบทบาทของตนเองและสมาชิกในทีมบุคลากรทางการแพทย์
ปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร ขั้นตอน และคู่มือการใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับโรคเบาหวาน รวมทั้งทราบถึงนโยบายอื่นที่มีความเกี่ยวข้อง
มีส่วนร่วมในการพัฒนา ทบทวนและปรับปรุงนโยบาย แนวทางและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโปรแกรมการให้ความรู้
ดำเนินการในหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายและสื่อสารกับทีมบุคลากรทางการแพทย์
บูรณาการการดูแลทุกด้านให้สอดคล้องกับกฎหมาย โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิผู้เป็นเบาหวานเป็นสำคัญ
กระตุ้นเตือนให้ผู้เป็นเบาหวานเห็นถึงคุณค่าของทักษะในการจัดการตนเองด้านเบาหวาน
เข้าร่วมกิจกรรมของโปรแกรมการให้ความรู้เบาหวาน การคัดกรองในชุมชน กับทีมบุคลากรทางการแพทย์
ช่วยหาผู้เข้าร่วมโปรแกรมการให้ความรู้เบาหวานรวมทั้งสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมต่อเนื่อง
มีส่วนร่วมการประเมินและการพัฒนาคุณภาพของโปรแกรมการให้ความรู้
พัฒนาเครือข่ายชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์โปรแกรมการให้ความรู้
ช่วยระบุและทบทวนความต้องการอุปกรณ์และสื่อการสอน ทรัพยากร และเครื่องมือที่ใช้ในการให้ความรู้ รวมทั้งเป็นกระบอกเสียงแทนผู้เป็นเบาหวานถึงความต้องการการสนับสนุนด้านอื่น ๆ
ช่วยเหลือให้ผู้เป็นเบาหวานได้รับอุปกรณ์และทรัพยากรเกี่ยวกับการให้ความรู้เบาหวานที่ถูกต้องและเหมาะสม

ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน (Diabetes Educators)

ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานที่ผ่านการรับรอง

(Certified Diabetes Educator)

Domain 1 : พยาธิสรีรวิทยา ระบาดวิทยา และแนวทางปฏิบัติสำหรับภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวาน

สมรรถนะ : แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในเรื่องพยาธิสรีรวิทยา ระบาดวิทยา และแนวทางปฏิบัติ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามบริบทของตน รวมทั้งถ่ายทอดให้แก่ทีมสุขภาพ

Domain 1.1 : พยาธิสรีรวิทยา

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
อธิบายเมแทบอลิซึมปกติของกลูโคสและภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิกได้
มีความรู้ เข้าใจ สาเหตุ และความแตกต่างของพยาธิสรีรวิทยาในเบาหวานชนิดที่ 1 และเบาหวานชนิดที่ 2
นำความรู้เรื่องพยาธิสรีรวิทยาของโรคเบาหวาน และภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิก มาเป็นแนวทางในการให้ความรู้เบาหวาน และการดูแลโรคเบาหวานได้
นำหลักการของแนวทางเวชปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะก่อนเบาหวาน โรคเบาหวาน และภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิก มาใช้ในทางปฏิบัติได้
บอกความเสี่ยง การวินิจฉัย การรักษา และการดำเนินโรคเบาหวาน และภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิกได้ตลอดช่วงชีวิต
ระบุปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ภาวะน้ำตาลสูงวิกฤตทั้งแบบ diabetic ketoacidosis และ hyperosmolar hyperglycemic state ได้
อธิบายอาการและอาการแสดงของภาวะน้ำตาลในเลือดสูงเฉียบพลัน ภาวะน้ำตาลสูงวิกฤตแบบ diabetic ketoacidosis และ hyperosmolar hyperglycemic state ได้
ให้การรักษาระดับน้ำตาลต่ำในเลือด ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
ระบุปัจจัยเสี่ยงที่บ่งบอกของการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานทั้งแบบเฉียบพลันและแบบเรื้อรังได้
Certified Diabetes Educators
สรุปความและวิเคราะห์ เกี่ยวกับพยาธิสรีรวิทยาที่เป็นผลให้เกิดโรคเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์ และเชื่อมโยง ความสัมพันธ์กับการเกิดโรคเบาหวานของผู้เป็นเบาหวานแต่ละรายได้
เข้าใจ สาเหตุ และความแตกต่างของเบาหวานชนิดต่าง ๆ และสามารถอธิบายให้ผู้เป็นเบาหวานในแต่ละรายเข้าใจง่าย ๆ ได้
อธิบาย และถ่ายทอดหลักพื้นฐานสรีรวิทยาของการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ภาวะน้ำตาลสูงวิกฤตแบบ diabetic ketoacidosis และ hyperosmolar hyperglycemic state ได้

Domain 1.2 : ระบาดวิทยาของภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวาน

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
รับรู้สถานการณ์ความชุกของภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวานและผลกระทบ ทั้งในระดับชุมชนของตนเองและประเทศได้
รับรู้ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะก่อนเบาหวานและโรคเบาหวานในทุกกลุ่มอายุ
ระบุกลุ่มคนที่มีปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรังได้
Certified Diabetes Educators
รับรู้ผลลัพธ์ของโอกาสการเข้าถึงบริการและการดูแลรักษาที่ไม่เท่ากันต่อผู้เป็นเบาหวานแต่ละราย
รับรู้แนวโน้มจำนวนของกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงในชุมชนของตนเอง
Advanced Level
ให้การปรึกษากับบุคลากรสุขภาพในทีมได้ รวมทั้งสื่อสารกับผู้รับที่มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญ (stakeholder) ในการดูแลเบาหวานถึงแนวโน้มจำนวนกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยง และกลุ่มประชากรด้อยโอกาส
วิเคราะห์สถานการณ์ความชุกของเบาหวานเกิดใหม่ในชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาได้
วางแผนการดูแลในการค้นหา ประเมิน ป้องกันหรือชะลอ ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคเบาหวาน หรือภาวะแทรกซ้อนเบาหวานในหน่วยงานของตน โดยมีความสอดคล้องกับมาตรฐานแนวทางนโยบายของประเทศ

Domain 1.3 : แนวทางปฏิบัติทางคลินิก

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ให้ความรู้ตามหลักของพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองตามแนวทาง ADCES 7 self-care behaviors ได้
ให้ความรู้ผู้เป็นเบาหวานชนิดที่ 1 และผู้ดูแล โดยเฉพาะในการสร้างทักษะจำเป็นในการดูแลตนเองที่เรียกว่า Survival skills education
ประยุกต์ใช้หลักของเวชปฏิบัติเชิงประจักษ์ได้ (Evidence-based practice)
มีส่วนร่วมในการประเมินกระบวนการของโปรแกรม หน่วยงาน หรือองค์การ
ปรับปรุงนโยบายและกระบวนการในสถานที่ทำงานของตนเอง ให้ทันสมัย และสอดคล้องกับมาตรฐานการดูแลในปัจจุบัน
Certified Diabetes Educators
ประเมินการให้ความรู้ การสนับสนุน และการดูแลโรคเบาหวานทุกกลุ่มอายุได้ตามมาตรฐานการดูแลในปัจจุบัน
พัฒนาหรือปรับปรุงนโยบายและกระบวนการด้านการให้ความรู้และการสนับสนุนเรื่องโรคเบาหวาน ได้ตามมาตรฐานการดูแลในปัจจุบัน
ประเมินงานวิจัยที่ทันสมัยและเหมาะสมเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้
ส่งต่อการดูแลทางคลินิกที่เกินความชำนาญของผู้ให้ความรู้ไปยังภายนอกได้
ประยุกต์ใช้หลักฐานทางการแพทย์ที่ดีที่สุดมาใช้ในการช่วยทบทวนหรือพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานได้
อำนวยความสะดวกในการประสานงานและสื่อสารกันในทีมผู้ดูแลสุขภาพ
ให้บริการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสำหรับการให้ความรู้และการจัดการเรื่องโรคเบาหวาน
สานต่อและประยุกต์องค์ความรู้ทางคลินิกขั้นสูงและทักษะที่เหมาะสมกับขอบเขตการทำงานของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน

Domain 2 : การเข้าใจปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อสุขภาพ ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

สมรรถนะ : สามารถให้การดูแล สนับสนุน วางแผนการดูแล และให้ความรู้โรคเบาหวาน ในบริบทของปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อสุขภาพที่ต่างกัน ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวานเป็นรายบุคคล และเป็นที่ปรึกษาให้แก่ทีมสหสาขาวิชาชีพ

Domain 2.1 : สมรรถนะในการเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมและสังคม

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
เข้าใจ รับรู้ และให้ความเคารพในเชื้อชาติ วัฒนธรรม ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล รวมทั้งปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health) ซึ่งมีผลต่อสุขภาพ คุณภาพของการดูแลสุขภาพ และต้นทุนในการดูแลสุขภาพ
สามารถใช้ข้อมูลจากบริบททางวัฒนธรรม เพื่อนำมาสร้างความสัมพันธ์กับผู้เป็นเบาหวาน และปรับใช้ในการดูแลรักษา
เลือกอุปกรณ์ในการสอนและการสื่อสาร ได้เหมาะสมกับอายุ ระดับการศึกษา พื้นฐานความคิด ความเชื่อ ความสามารถ ทางกาย และความสามารถทางการรับรู้ของผู้เป็นเบาหวาน
กระตุ้นให้ผู้เป็นเบาหวานและผู้ดูแล สามารถแก้ปัญหาและก้าวข้ามอุปสรรคทางวัฒนธรรมและภาวะเศรษฐกิจสังคมที่เผชิญอยู่ได้
ตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมกันของสถานะสุขภาพและการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ไประบาง
Certified Diabetes Educators
เป็นตัวอย่างทางพฤติกรรมที่แสดงออกว่า มีการคำนึงถึงปัจจัยทางวัฒนธรรม และสังคมในการดูแลผู้เป็นเบาหวาน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ทีมสหสาขาวิชาชีพ
สร้าง พัฒนา และเผยแพร่ โปรแกรมการให้ความรู้และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ร่างกาย จิตใจ การรับรู้ และการศึกษาของผู้เป็นเบาหวาน
Advanced Level
ทำงานประสานงานกับชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการที่จำเพาะทางวัฒนธรรมและสังคม ขจัดความด้อยโอกาส ทางสุขภาพของประชากรได้ รวมทั้งบอกถึงปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

Domain 2.2 : การให้ความรู้ DSMEs ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ให้ความรู้เบาหวานที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ได้ โดยคำนึงถึงความต้องการรายบุคคล ตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน รวมถึงกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน ผู้ที่มีภาวะก่อนเบาหวาน เบาหวานในเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน ในหญิงตั้งครรภ์ และในผู้สูงอายุ
ประเมิน พัฒนา ส่งเสริมให้เกิดระบบสนับสนุนที่สามารถเข้าถึงการบริการ DSMEs ได้ตลอดช่วงชีวิต
Certified Diabetes Educators
ใช้องค์ความรู้ทฤษฎีที่เหมาะสมกับอายุช่วงต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวานในการพัฒนาทักษะการเผชิญหน้าและปรับการอยู่กับเบาหวาน ที่เหมาะสมกับอายุและการรับรู้ของผู้เป็นเบาหวาน
สามารถสนับสนุนการดูแลเบาหวานอย่างปลอดภัยเมื่อมีการก้าวข้ามเปลี่ยนผ่านช่วงวัยของผู้เป็นเบาหวาน ช่วยบุคลากรทางสุขภาพในการพัฒนาเทคนิคการสอนที่เหมาะสมตามช่วงอายุของผู้เป็นเบาหวาน และนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง
Advanced Level
ประเมิน พัฒนาชุมชน และสร้างเครือข่ายสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ เช่น ชมรมเบาหวานเพื่อตอบสนองความต้องการตลอดช่วงชีวิตของผู้เป็นเบาหวานในชุมชน ภูมิภาค หรือประเทศได้

Domain 3 : ทักษะด้านการสื่อสาร การประเมิน การสอน และการเรียนรู้

สมรรถนะ : ประยุกต์หลักการสื่อสาร การประเมิน การสอนและการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เป็นเบาหวานเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีทักษะในการดูแลตนเอง ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานควรพัฒนาความชำนาญอย่างต่อเนื่อง และทำงานอย่างมืออาชีพ

Domain 3.1 การสื่อสาร

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
สื่อสารอย่างให้เกียรติ และระมัดระวังเพื่อให้การสื่อสารมีความเหมาะสม และคำนึงเรื่องสิทธิผู้ป่วยเป็นสำคัญ
สื่อสารด้วยความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ ฟังอย่างลึกซึ้ง และใช้การฟังเชิงรุก (active listening) เพื่อให้การเชื่อมต่อระหว่างบุคคล กลุ่มและ ชุมชน มีประสิทธิภาพ
สื่อสารด้วยความมั่นใจ ตรงต่อความต้องการและระดับความพร้อม เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเปลี่ยนแปลง
สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพโดยการเขียน การนำเสนอ การรายงาน หรือการพูดในที่สาธารณะ
ใช้สื่อในการให้ความรู้ที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ ใช้ทฤษฎีที่เหมาะสมกับอายุ พัฒนาการ ระดับการรู้หนังสือ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ลักษณะกายภาพและกระบวนการรับรู้
ใช้หลักการความรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) และการคิดคำนวณด้านสุขภาพ (health numeracy) ตามความเหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินและสื่อสาร
Certified Diabetes Educators
เป็นผู้จัดหรือเข้าร่วมงานประชุมในระดับท้องถิ่น ระดับสมาคม และระดับชาติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
สื่อสารป้อนกลับข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ตามความเหมาะสมเพื่อปรับปรุงการทำงานของทีมงานสหสาขา

Domain 3.2 : การประเมิน

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ประเมินทักษะของผู้เป็นเบาหวาน ระดับความรู้ การศึกษา ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) การคิดคำนวณด้านสุขภาพ (health numeracy) ปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ (social determinants of health) ความพร้อมที่จะเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ ภาษา อุปสรรคในการเรียนรู้ ความมั่นใจ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี และความต้องการการช่วยเหลือสนับสนุน
ประเมินสภาวะทางสุขภาพ และภาวะแทรกซ้อนของเบาหวาน ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการจัดการตนเองของผู้เป็นเบาหวาน
แสวงหาแหล่งสนับสนุนจากชุมชนสำหรับการดูแลตนเองของผู้เป็นเบาหวานอย่างต่อเนื่อง
ประเมินความสนใจของแต่ละบุคคลในการเข้าร่วมกิจกรรมของระบบเครือข่ายสนับสนุนและการเข้าถึงบริการ
มองหาเครื่องมือเทคโนโลยีบนพื้นฐานความชอบ ความถนัดของแต่ละบุคคล และวางแผนการดูแลรักษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี
ประเมินความพร้อมทางร่างกายและความสามารถในการรับรู้ว่าจะสามารถจัดการกับชีวิตประจำวันเองได้หรือไม่ อยู่ในภาวะพึ่งพาหรือไม่ ความต้องการผู้ดูแล และระบุเครื่องมือหรือแหล่งประโยชน์เพื่อช่วยในการปรับตัวอย่างมีประสิทธิภาพ

Domain 3.3 : การสอน และการเรียนรู้

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ให้ความรู้ด้านโรคเบาหวานและภาวะคาร์ดิโอเมตาบอลิกตลอดช่วงชีวิต บนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์ ใช้การดูแลตนเองตามกรอบ ADCES 7 self-care behaviors เป็นแนวทางการให้ความรู้เรื่องพฤติกรรม การดูแลตนเอง เสริมพลัง และประเมินทักษะในการดูแลตนเอง
วางแผนการให้ความรู้เป็นรายบุคคลโดยมุ่งเน้นความสำเร็จและความยั่งยืนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต
จัดการบริการตามวัยโดยใช้หลักการความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy)/การคิดคำนวณด้านสุขภาพ (health numeracy) การเรียนรู้ และทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
คำนึงถึงปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ (social determinants of health) เพื่อให้การดูแลครอบคลุม และมีคุณภาพ
ประยุกต์ทฤษฎีทางพฤติกรรมสุขภาพและทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อให้ข้อมูล กระตุ้นและช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวาน ตลอดช่วงชีวิต
แสดงการให้ความรู้แบบมีส่วนร่วม (participatory teaching methods) อย่างเหมาะสม
Certified Diabetes Educators
ประยุกต์หลักการเรียนรู้ในแต่ละช่วงอายุ ความรู้ด้านสุขภาพและทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อนำไปพัฒนา โปรแกรมในการให้ความรู้และการดูแลตนเองของผู้เป็นเบาหวานที่มีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับเบาหวาน แต่ละชนิด
ทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การวางแผน การนำไปใช้ และการประเมินผล โครงการให้ความรู้
เป็นที่ปรึกษาให้แก่ทีม ผู้ให้ความรู้โรคเบาหวานรุ่นใหม่ และบุคลากรทางการแพทย์สาขาอื่น ๆ
นำเทคโนโลยีเกี่ยวกับข้อมูลสุขภาพมาใช้ประกอบการดูแลรักษาในระดับบุคคลและประชากร
Advanced Level
ส่งเสริมการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านโรคเบาหวานจากทุกสาขาวิชาชีพในระบบสาธารณสุข

Domain 3.4 : การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการสนับสนุน

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการระบุและแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผ่านพ้นอุปสรรค
ประยุกต์ทักษะการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นพื้นฐาน เพื่อช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวาน ในการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมและสามารถวัดผลได้ โดยยึดผู้เป็นเบาหวานเป็นศูนย์กลาง
ช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวานในการใช้เครื่องช่วยและแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ เช่น motivational interviewing โดยคำนึงถึงทฤษฎีด้านพฤติกรรม เช่น stage of change model และการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อตั้งเป้าหมายทางพฤติกรรม
ดำเนินการร่วมกับผู้เป็นเบาหวานในการประเมินเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนการจัดการตามความเหมาะสม
แสดงออกถึงการเคารพการตัดสินใจของผู้เป็นเบาหวาน
มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนการแนะนำการเปลี่ยนพฤติกรรมให้ทันกับความต้องการที่อาจเปลี่ยนแปลงไปของผู้เป็นเบาหวาน จัดให้มีการแก้ปัญหารายบุคคล เพื่อเอาชนะอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการตนเอง
ปรับแนวทางติดตามพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการรายบุคคล
สื่อสารให้ทีมสุขภาพทราบถึงความคืบหน้า
มีการประสานเชื่อมโยงกับเครือข่ายที่สนับสนุนการดูแลผู้ป่วย
Certified Diabetes Educators
ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ความสนใจในระดับบุคคลและความสะดวกในการใช้เทคโนโลยี เพื่อคัดเลือกเครื่องมือที่เหมาะสม
ให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีด้านพฤติกรรมและการเข้าถึงผู้เป็นเบาหวานให้แก่ผู้ร่วมงานและทีมสุขภาพ
ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้เกิดการวางแผนการให้ความรู้เป็นรายบุคคล โดยมุ่งเน้นที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
เข้าร่วมในองค์กรวิชาชีพ/คณะกรรมการวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้โรคเบาหวาน
พัฒนาและจัดโปรแกรมการศึกษาโรคเบาหวานสำหรับทีมสุขภาพและประชาชนทั่วไป

Domain 3.5 : การพัฒนาความเชี่ยวชาญทางอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
สร้างวัฒนธรรมในสถานที่ทำงานให้สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning)
แสดงให้เห็นถึงการดูแลตนเองที่ช่วยสนับสนุนการเจริญเติบโตและการพัฒนาการในอาชีพ
มีการใช้เครือข่ายระหว่างวิชาชีพ (interprofessional network) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ก่อให้เกิดการพัฒนาในวิชาชีพ
มีการประเมินตนเองและสะท้อนคิด (self-reflection) อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อวางแผนแก้ไขข้อบกพร่อง และมีการตั้งเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ
สนใจในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญทางเบาหวานและคุณภาพชีวิตของผู้เป็นโรคเบาหวาน ผู้ที่เสี่ยงต่อโรคเบาหวาน หรือภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิก
ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความลับ และการก้าวล่วงความเป็นส่วนตัว กฎหมาย ข้อบังคับ และแนวทางจริยธรรมการวิจัย เป็นต้น
มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ
สนับสนุนวัฒนธรรมความเคารพระหว่างสมาชิกในทีม
ใช้ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
มีทักษะและสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการดูแลรักษา เช่น เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์/ข้อมูลด้านสุขภาพที่ทันสมัย
ปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ที่ใช้ทักษะและความเชี่ยวชาญของตนเอง และส่งต่อหรือปรึกษาทีมสหสาขาวิชาอื่นตามความจำเป็น
ศึกษาต่อเนื่องและสะสมหน่วยคะแนนการศึกษาต่อเนื่องที่เกี่ยวกับโรคเบาหวานตามสาขาวิชาชีพ
ปฏิบัติตามจริยธรรม กฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย และตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมงานและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้เป็นเบาหวาน
Certified Diabetes Educators
ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่ทันสมัย เกี่ยวกับพยาธิสรีรวิทยาของโรคเบาหวานและภาวะก่อนเบาหวาน
ติดตามข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านการดูแลและเฝ้าระวังเบาหวานและการดูแลสุขภาพ และเทคโนโลยีที่ใช้ช่วยให้มีการสื่อสารสองทางกับผู้เป็นเบาหวาน เพื่อการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องตรวจน้ำตาลอย่างต่อเนื่อง (continuous glucose monitoring; CGM)
พัฒนาและดำเนินการเข้าร่วมหรือร่วมมือในการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเบาหวาน
มีส่วนร่วมในการผลิตผลงานวิชาการที่มีการเผยแพร่ แนวทางเวชปฏิบัติ หรือมีผลงานด้านนวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์
เป็นที่ปรึกษาเพื่อให้นักศึกษาหรือผู้ร่วมงานมีความรู้ และทักษะในการดูแลรักษาโรคเบาหวานและการให้ความรู้
เป็นทรัพยากรแหล่งความรู้สำหรับทีมสหสาขา องค์กร และสาธารณะ ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาโรคเบาหวานและการให้ความรู้
Advanced Level
เป็นที่ปรึกษาของทีมสหสาขาวิชาชีพเกี่ยวกับเทคโนโลยีในการรักษาโรคเบาหวานและภาวะแทรกซ้อน
แสวงหาโอกาสในการใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับเบาหวานซึ่งเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้เป็นเบาหวาน เช่น อินซูลินปั๊ม
เข้าร่วมในองค์กรวิชาชีพ / คณะกรรมการวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้โรคเบาหวาน
พัฒนาและจัดโปรแกรมการศึกษาโรคเบาหวานสำหรับทีมสุขภาพและประชาชนทั่วไป

Domain 4 : การให้ความรู้และการสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง (DSMES)

สมรรถนะ : สามารถทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีส่วนในการดูแลเบาหวาน เพื่อออกแบบการให้ความรู้และวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เป็นเบาหวานเป็นรายบุคคล

Domain 4.1 : การจัดการกับสภาพจิตใจผู้เป็นเบาหวาน (Healthy coping)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
นำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและอารมณ์มาใช้ในการวางแผนการดูแลรักษาได้
ช่วยเหลือให้รับรู้อุปสรรค และช่วยให้สามารถจัดการกับสภาวะสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เลือกใช้เครื่องมือและประเมินเบื้องต้นเกี่ยวกับภาวะเครียด ซึมเศร้า การกินผิดปกติ และสภาวะจิตใจอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม
ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการกับสภาวะสุขภาพและผลการประเมิน มาใช้ในการส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม
ส่งเสริมให้เกิดจัดการกับสภาวะสุขภาพได้อย่างเหมาะสมในผู้เป็นเบาหวานและผู้ที่มีภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิก
แยกแยะระหว่างปัจจัยทางกาย และทางใจ ที่มีผลต่อความแปรปรวนของระดับน้ำตาลในเลือดได้
ระบุและช่วยเหลือให้เข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ช่วยสนับสนุนการจัดการกับสภาวะสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
Certified Diabetes Educators
ระบุความแตกต่างระหว่างอาการซึมเศร้าและภาวะเครียดที่เกิดจากเบาหวานได้
ระบุปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคซึมเศร้าและภาวะเครียดที่เกิดจากเบาหวานได้
สืบสวนเรื่องปัจจัยทางกายและ/หรือทางใจที่สัมพันธ์กับอาการซึมเศร้าและภาวะเครียดที่เกิดจากเบาหวานได้
ดูแลเบื้องต้นร่วมกับผู้เป็นเบาหวานเพื่อแก้ไขปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดได้
ส่งต่อสมาชิกในทีมที่เชี่ยวชาญ หรือ ผู้เชี่ยวชาญทางพฤติกรรม เพื่อดูแลภาวะเครียดที่เกิดจากเบาหวาน และภาวะซึมเศร้า
ประเมินความบกพร่องทางการรับรู้ (mild cognitive impairment) และส่งต่อเพื่อรับการรักษาดูแลที่เหมาะสมได้
สนับสนุนและชักจูงผู้เป็นเบาหวานให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรที่มีได้อย่างต่อเนื่อง
ประเมินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และความต้องการสนับสนุนเพิ่มเติมของผู้เป็นเบาหวานได้
ระบุความเสี่ยงต่อการเกิดโรค eating disorder และความเสี่ยงทางด้านจิตใจสังคมอื่น ๆ และส่งต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรมที่เหมาะสมได้

Domain 4.2 : การกินอาหารเพื่อสุขภาพ (Healthy eating)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ประยุกต์ใช้และอธิบาย ความรู้เกี่ยวกับโภชนบำบัดที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรม ภาวะเศรษฐกิจสังคม และความชอบส่วนตัว เพื่อประเมินและวางแผนเกี่ยวกับอาหารสำหรับแต่ละบุคคลได้
อธิบายและสาธิต ส่วนประกอบทั่วไปของการกินอาหารเพื่อสุขภาพ ได้แก่ แหล่งสารอาหารหลัก การอ่านฉลากโภชนาการ ขนาดสัดส่วนอาหาร (portion size) หนึ่งหน่วยบริโภคของคาร์โบไฮเดรต (serving size) และการวางแผนการกิน (meal planning) ได้
อธิบายและสาธิต ส่วนประกอบของการกินอาหารเพื่อสุขภาพ ได้แก่ การรับประทานผักที่ไม่มีแป้ง การลดน้ำตาลที่ใส่ในอาหาร การลดธัญพืชที่ขัดสี และการเลือกอาหารจากธรรมชาติที่ไม่แปรรูป (whole food) แทนอาหารแปรรูป
อธิบายการตระหนักรู้อุปสรรคและสร้างกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อให้ผู้เป็นเบาหวานรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ
แนะนำการเข้าถึงอาหารสุขภาพให้แก่ ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน มีภาวะก่อนเบาหวาน และผู้ที่เป็นเบาหวาน ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม และวิถีการดำเนินชีวิตที่มีความแตกต่างกัน
ทบทวนการวางแผนมื้ออาหารและอุปนิสัยการกิน และส่งต่อให้นักกำหนดอาหารเพื่อแนะนำโภชนบำบัดทางการแพทย์ (Medical nutrition therapy) ตามความเหมาะสมได้
สอนและกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามหลักการกินอาหารเพื่อสุขภาพได้
อธิบายและสาธิตหลักการนับคาร์โบไฮเดรตแบบเบื้องต้นได้
ร่วมกับผู้เป็นเบาหวานในการตั้งเป้าหมายการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการกินอาหารเพื่อสุขภาพ โดยใช้กรอบแนวคิด SMART Goal
Certified Diabetes Educators
ทบทวน และอภิปรายกับผู้เป็นเบาหวานเกี่ยวกับ แนวโน้มน้ำหนักตัว ดัชนีมวลกาย รอบเอว สัดส่วนรอบเอวต่อสะโพก/รอบเอวต่อส่วนสูง และการบันทึกอาหารในบันทึกสุขภาพของแต่ละคนได้
อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอาหาร กิจกรรม ยา ระดับน้ำตาลและไขมันในเลือด ความดันโลหิต และน้ำหนักได้
ประเมินผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการ และส่งผู้เป็นเบาหวานต่อนักกำหนดอาหาร เพื่อวางแผนโภชนบำบัดที่เหมาะสมเมื่อจำเป็นได้
ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องโภชนาการและการวางแผนอาหารเบาหวานแบบองค์รวม สำหรับผู้เป็นเบาหวานที่มีความต้องการซับซ้อนได้
ประเมินความเพียงพอของการได้รับพลังงานและสารอาหาร รวมทั้งส่งต่อให้นักกำหนดอาหารเมื่อมีความจำเป็นได้
ช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวานที่ต้องการแข่งกีฬาในการวางแผนมื้ออาหารเพื่อฝึกและแข่งขันได้ หรือส่งต่อให้นักกำหนดอาหารเมื่อจำเป็นรวมถึงความต้องการในภาวะพิเศษอื่น ๆ
อธิบายความแตกต่างของรูปแบบในการรับประทานแบบต่าง ๆ (dietary pattern) เช่น อาหารเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean diet) หรือ แดชไดเอท (Dietary Approaches to Stop Hypertension; DASH diet) เพื่อนำมาประกอบการดูแลรักษาโรคเบาหวานและภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิกได้
อธิบายและสาธิตการนับคาร์โบไฮเดรตขั้นสูง และการปรับขนาดของอินซูลินก่อนมื้ออาหารตามความเหมาะสมได้
ประเมินความสามารถของผู้เป็นเบาหวานในการจัดการระดับน้ำตาลในเลือดที่ใช้เทคนิคการนับคาร์โบไฮเดรตได้

Domain 4.3 : การเพิ่มกิจกรรมทางกาย (Being active)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
อธิบายบทบาทและผลลัพธ์ของการเพิ่มกิจกรรมทางกาย ในการป้องกันและรักษาโรคเบาหวาน และภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิกได้
อธิบายผลของการออกกำลังกายต่อระดับน้ำตาลในเลือดได้
ประเมินและตรวจสอบได้ว่า ผู้เป็นเบาหวานสามารถออกกำลังกายได้อย่างปลอดภัย และส่งต่อให้ทีมบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องประเมินเพิ่มก่อนออกกำลังกาย หากมีความจำเป็น
ให้คำแนะนำ และเตรียมแนวทางเบื้องต้นเพื่อการออกกำลังกายอย่างปลอดภัย และบรรลุเป้าหมายผลลัพธ์ด้านสุขภาพได้
สามารถวางแผนร่วมกับผู้เป็นเบาหวาน เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการส่งเสริมการออกกำลังกายที่มีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัย
ร่วมกับผู้เป็นเบาหวานในการตั้งเป้าหมายการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการเพิ่มกิจกรรมทางกายหรือออกกำลังกาย โดยใช้กรอบแนวคิด SMART Goal
ประเมินประสิทธิภาพของแผนการออกกำลังกาย แผนการดำเนินการ และเป้าหมายของผู้เป็นเบาหวานได้
ประเมินและตรวจสอบความก้าวหน้าของแผนการออกกำลังกายที่ตั้งไว้ และช่วยให้ผู้เป็นเบาหวานดำเนินการตามแผนที่ตั้งไว้จนถึงเป้าหมายได้
Certified Diabetes Educators
ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับระดับน้ำตาลที่เปลี่ยนแปลงหลังการออกกำลังกาย เพื่อให้คำแนะนำสำหรับกิจกรรมทางกาย แบบแอโรบิก แบบมีแรงต้าน และกิจกรรมทางกายแบบอื่น ๆ ได้
สามารถพัฒนาการวางแผนการออกกำลังกายที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้ป่วยที่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น อายุ ดัชนีมวลกาย ภาวะตั้งครรภ์ เป้าหมายในการลดน้ำหนัก และผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนเรื้อรังของโรคเบาหวาน
ร่วมมือกับผู้เป็นเบาหวานที่เป็นนักกีฬา เพื่อวางแผนการดูแลเบาหวานด้วยตนเองอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพได้

Domain 4.4 : การบริหารยา (Taking medication)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
อธิบายการบริหารยา ขนาดยา ความถี่ ผลข้างเคียง วันหมดอายุ ประโยชน์ของการรับประทานยา อันตรกิริยาระหว่างยา (drug interactions) ที่ใช้ในการรักษาโรคเบาหวานและภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิกได้
สอนผู้เป็นเบาหวานและผู้ดูแล ในการเตรียมยาฉีด การเก็บรักษา และการฉีดยา รวมทั้งการทิ้งเข็มเจาะเลือด และเข็มฉีดยาอย่างปลอดภัยได้
ระบุปัญหาอุปสรรค และปัจจัยสนับสนุนในการใช้ยาผู้เป็นเบาหวานแต่ละรายได้
กระตุ้นให้ผู้เป็นเบาหวานร่วมกันในการค้นหาแนวทางในการจัดการปัจจัยที่เป็นอุปสรรค และส่งเสริมปัจจัยสนับสนุน ของตนเองได้
ร่วมกับผู้เป็นเบาหวานในการตั้งเป้าหมายการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการบริหารยาเบาหวานของตนเองโดยใช้กรอบแนวคิด SMART Goal
Certified Diabetes Educators
ประเมินความเหมาะสมของการใช้ยารักษาโรคเบาหวานและภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิกได้
ให้ความรู้และคำแนะนำถึงการใช้อาหารเสริม วิตามิน และยาสมุนไพรที่อาจมีผลต่อระดับน้ำตาลในเลือด และมีอันตรกิริยาระหว่างยาได้
อธิบายให้ตระหนักถึงอุปสรรคในการใช้ยา และร่วมกันหาทางแก้ไขเพื่อป้องกันการขาดยาได้
ให้คำแนะนำในการใช้ยาและติดตามผลตามแผนการรักษาได้
ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพ และการเข้าถึงยา และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการรักษาได้ เพื่อไม่ให้ขาดยา รวมถึงอุปกรณ์ที่สำคัญสำหรับการดูแลตนเองในผู้เป็นเบาหวานหรือผู้ที่มีภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิก
ร่วมมือกับผู้เป็นเบาหวานและทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้การใช้ยาเป็นไปตามความต้องการของผู้เป็นเบาหวานแต่ละรายได้
ร่วมมือกับผู้เป็นเบาหวานและทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อลดความซับซ้อนในการใช้ยา และช่วยหายาที่มีราคาที่เหมาะสมเมื่อจำเป็นได้
Advanced Level
สนับสนุนผู้เป็นเบาหวาน เมื่อจะมีการพิจารณาใช้ เริ่มใช้ และเรียนรู้การใช้อินซูลินปั๊ม
ประสานงานแผนการดูแลรักษา ระหว่างแพทย์ บริษัทผู้ผลิต และผู้เชี่ยวชาญสอนการใช้ อินซูลินปั๊ม ในระยะการเริ่มต้นใช้ ตลอดถึงช่วงดูแลรักษาต่อเนื่อง
สอนและกระตุ้นเตือนการใช้ อินซูลินปั๊ม อย่างปลอดภัยและเหมาะสมได้
เป็นแหล่งทรัพยากรให้แก่สมาชิกในครอบครัว บุคลากรทางการแพทย์ และองค์กร เพื่อสนับสนุนการใช้อินซูลินปั๊มของผู้เป็นเบาหวานได้
แนะนำและอธิบายการจัดการตนเอง และระดับน้ำตาลในผู้ที่ใช้อินซูลินปั๊มได้
ประเมินผู้เป็นเบาหวานเป็นระยะ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงทางคลินิก แรงจูงใจ ความสามารถ และสถานการณ์ชีวิตที่จะมีผลกระทบต่อความเหมาะสมในการใช้อินซูลินปั๊ม

Domain 4.5 : การติดตามประเมินการควบคุมเบาหวาน (Monitoring)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
สาธิตเทคนิคการตรวจระดับน้ำตาลและคีโตนในเลือด หรือปัสสาวะได้อย่างถูกต้อง
อธิบายข้อดีของการตรวจประเมินระดับน้ำตาลในเลือดและคีโตนด้วยตนเองได้
กระตุ้นสร้างความตระหนักให้ผู้เป็นเบาหวานเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้กับตนเอง เมื่อตรวจประเมินระดับน้ำตาลในเลือดได้
สอนและกระตุ้นเตือนผู้เป็นเบาหวานในการตรวจสอบน้ำตาลในเลือดที่ปลอดภัยและแม่นยำด้วยตนเองได้
ระบุชนิดของเครื่องตรวจน้ำตาลที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เป็นเบาหวานได้
ร่วมมือกับผู้เป็นเบาหวานและทีมสหสาขาวิชาชีพ เพื่อจัดตารางการตรวจสอบน้ำตาลในเลือดที่เหมาะสม
อธิบายการใช้ และแปลผลที่ได้จากเครื่องมือเบื้องต้นที่ใช้ในการติดตาม เช่น เครื่องตรวจติดตามน้ำตาลด้วยตนเอง (Blood Glucose Monitoring: BGM) ผลตรวจคีโตน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
แปลผลจากเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามข้างต้น และนำข้อมูลที่ได้มาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการดูแลตนเองได้
ระบุปัญหาอุปสรรค และปัจจัยสนับสนุนในการตรวจสอบน้ำตาลในเลือดของผู้เป็นเบาหวานแต่ละรายได้
กระตุ้นให้ผู้เป็นเบาหวานร่วมกันในการค้นหาแนวทางในการจัดการปัจจัยที่เป็นอุปสรรค และส่งเสริมปัจจัยสนับสนุนของตนเอง
ร่วมกับผู้เป็นเบาหวานในการตั้งเป้าหมายการติดตามค่าน้ำตาล หรือการประเมินติดตามภาวะสุขภาพของตนเอง โดยใช้กรอบแนวคิด SMART Goal
Certified Diabetes Educators
เป็นแหล่งให้บริการทางทรัพยากร ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบด้วยตนเองของผู้เป็นเบาหวาน
อธิบายการใช้ และแปลผลที่ได้จากเครื่องมือขั้นสูงที่ใช้ในการติดตาม เช่น เครื่องตรวจน้ำตาลอย่างต่อเนื่อง (CGM), แอปพลิเคชันมือถือ รวมถึงข้อมูลสุขภาพอื่น ๆ ที่ได้จากผู้เป็นเบาหวาน (Patient Generated Health Data: PGHD) ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
ประเมินความสามารถและความเหมาะสมของผู้เป็นเบาหวานในการใช้ CGM ได้
ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงทางคลินิก แรงจูงใจ ความสามารถ รวมทั้งมีกระตุ้นเตือนการใช้ที่เหมาะสม
ใช้ข้อมูลที่ได้รับ (A1C, BGM, CGM, PGHD) มาเป็นแนวทางการแนะนำในทางปฏิบัติแก่ผู้เป็นเบาหวาน เพื่อการตัดสินใจวางแผนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง บนพื้นฐานของแผนการดูแลรักษาได้
สนับสนุนและช่วยเหลือให้ตระหนักถึงอุปสรรค และมีการจัดการเพื่อการติดตามอย่างมีประสิทธิภาพ
ร่วมมือกับผู้เป็นเบาหวานที่เป็นนักกีฬา เพื่อวางแผนตรวจสอบเฝ้าระวังด้วยตนเองระหว่างฝึกซ้อมและแข่งขันได้
พัฒนาขั้นตอนและแผนวิธีการปรับยาตามแผนการรักษา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของมื้ออาหารและการออกกำลังกาย
ให้คำแนะนำกับบุคลากรทางการแพทย์ เกี่ยวกับทักษะในการจัดการ pattern ของระดับน้ำตาลทั้งขึ้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูงได้

Domain 4.6 : การแก้ไขปัญหาในการจัดการตนเอง (Problem solving)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
แก้ไขปัญหาาร่วมกันโดยระบุปัญหา และลดช่องว่างในการวางแผนดูแลรักษาได้
นำความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและการตั้งเป้าหมายเพื่อวางแผนการดูแลรักษาที่เหมาะสม และทำได้จริงในทางปฏิบัติได้
จัดทำแผนการดูแลรักษาโดยยึดผู้เป็นเบาหวานเป็นศูนย์กลางได้ และมีการตัดสินใจร่วมกัน สอดคล้องไปกับระบบสนับสนุนร่างกาย จิตใจ และกระบวนการรับรู้ (cognitive levels)
ช่วยเหลือโดยคำนึงถึงอุปสรรคและวิธีการดำเนินการเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การป้องกัน การสังเกตอาการ และการรักษา ภาวะน้ำตาลต่ำและภาวะน้ำตาลสูงได้
ให้แนวทางการจัดการเบาหวานของตนเองเมื่อมีภาวะเจ็บป่วย เมื่อต้องมีการผ่าตัด เมื่อต้องไปตรวจร่างกาย หรือตรวจทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติม หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณี เช่น เทศกาลถือศีลอดได้
ร่วมกับผู้เป็นเบาหวาน จัดทำแผนว่าเมื่อใดสมควรต้องติดต่อทีมสหสาขาวิชาชีพได้
ร่วมกับผู้เป็นเบาหวาน จัดทำแผนเมื่อต้องเดินทางและเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ รวมถึงสถานการณ์อื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้
อภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่เป็อุปสรรค หรือมีแนวโน้มว่าจะเป็นอุปสรรค และร่วมกันวางแผนและแก้ไขเพื่อจัดการเบาหวานด้วยตนเองได้
ทบทวนและปรับรายชื่อแหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เป็นปัจจุบันได้
Certified Diabetes Educators
ประเมินแหล่งทรัพยากรในชุมชนที่สนับสนุนความต้องการในการดำรงชีวิตประจำวันของผู้เป็นเบาหวานได้
อำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหา การระดมสมอง เพื่อช่วยให้ผู้เป็นเบาหวานสามารถแก้ไขอุปสรรคที่มีต่อการจัดการเบาหวานด้วยตนเองได้
ระบุถึงการเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพ จิตใจ และร่างกาย ที่มีผลต่อความสามารถของผู้เป็นเบาหวาน ในการปฏิบัติตามแผนการรักษาที่วางไว้ และส่งต่อให้บุคลากรในทีมสุขภาพได้เมื่อมีความต้องการ

Domain 4.7 : การลดปัจจัยเสี่ยง (Reducing risk)

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานมาใช้ประกอบในการให้ความรู้ การป้องกัน และการจัดการได้อย่างเหมาะสม
วางแผน และดำเนินการตามกลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงเกี่ยวกับภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
อธิบายถึงปัจจัยปรับเปลี่ยนได้และปรับเปลี่ยนไม่ได้ของเบาหวานและภาวะแทรกซ้อน
ให้ข้อมูล กลวิธีการลดความเสี่ยง และมาตรฐานการดูแลผู้เป็นเบาหวาน
สนับสนุน และช่วยเหลือ ให้ผู้เป็นเบาหวานได้รับการตรวจคัดกรองประเมินความเสี่ยง เช่น ภาวะเบาหวานขึ้นตา ตรวจเท้า การทำงานของไตและการร่วของโปรตีนในปัสสาวะ ตามแนวทางเวชปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
Certified Diabetes Educators
ช่วยเหลือผู้เป็นเบาหวานให้สามารถดำเนินการและคงไว้ซึ่งแผนการจัดการเบาหวานด้วยตนเองและแผนการสนับสนุนเพื่อผลลัพธ์ทางสุขภาพที่ดีที่สุด
ร่วมวางแผนพัฒนากลยุทธ์ในการลดปัจจัยเสี่ยงกับผู้เป็นเบาหวาน
วางแผน และดำเนินการตามกลยุทธ์การป้องกันโรคเพื่อช่วยผู้เป็นโรคเบาหวาน และผู้ที่มีภาวะคาร์ดิโอเมแทบอลิกเมื่ออยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน (transition)
ช่วยเหลือให้ตระหนักถึงอุปสรรค และมีการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงของโรคเบาหวานและภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากโรคเบาหวาน
อำนวยความสะดวกให้เกิดการพัฒนาวิธีการของผู้เป็นเบาหวานแต่ละรายบุคคล เพื่อรองรับข้อจำกัดทางกายและการรับรู้ที่อาจจะมี และปรับแผนการดูแลตนเองให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษเหล่านี้ที่เกิดขึ้น เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
Advanced Level
อำนวยความสะดวกในการดูแลผู้เป็นเบาหวานระหว่างผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ในสถานพยาบาล เช่น nursing home และองค์กรในชุมชน
อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมโปรแกรมการให้ความรู้และสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเองแก่เจ้าหน้าที่ และผู้ดูแลระดับปฐมภูมิ (primary care provider) ให้สามารถแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อประเมินสถานะการดำเนินของโรคที่เป็นปัจจุบันและความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงการใช้ยา รวมทั้งให้การรักษาสันับสนุนทางจิตใจ และสังคมของผู้เป็นเบาหวาน
จัดระบบการคัดกรองและป้องกันความเสี่ยงที่สอดคล้องกับปัญหาและเหมาะสมกับบริบทของวิธีการดำเนินชีวิตในชุมชน

Domain 5 : การบริหารจัดการโปรแกรม

สมรรถนะ : สามารถประยุกต์หลักการของการบริหารจัดการแผนงานอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อสนับสนุนการดูแลโรคเบาหวานด้วยตนเองได้ประสบผลสำเร็จ และสามารถประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและการวิจัย รวมทั้งเป็นกระบอกเสียงให้ผู้ป่วยเบาหวาน

Domain 5.1 : การจัดการโปรแกรมการให้ความรู้โรคเบาหวาน

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ระบุเป้าหมายของโปรแกรม วัตถุประสงค์ ทรัพยากรที่จะทำได้ผลลัพธ์ที่ดีในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวานและการบริการให้ความรู้
เข้าใจผลกระทบของวัฒนธรรมองค์กรและทีม ต่อกระบวนการและผลลัพธ์
วางแผนการติดตามผล และการส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการบริการที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยเบาหวานและครอบครัว
ให้ข้อมูลรายงานผลการได้รับ DSMES ของผู้ป่วยเบาหวาน คืนกลับไปให้หน่วยบริการที่ส่งผู้ป่วยเบาหวานมา
ปฏิบัติตามมาตรฐานของแนวปฏิบัติ The National Standards for Diabetes Self-management Education and Support และเงื่อนไขการรับรองคุณภาพของโปรแกรมการให้ความรู้เบาหวาน
ติดตามดำเนินการติดต่อสื่อสารข้อมูลตามระเบียบแบบแผนของแต่ละองค์กร
เข้าใจและประยุกต์ใช้หลักการพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพ
ปฏิบัติและยึดมั่นตามแผนงานตามวิชาชีพ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
Certified Diabetes Educators
ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการเป็นแนวทางในการดูแลและให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน
ปรับกระบวนการบริการ เกี่ยวกับโรคเบาหวานให้สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ขององค์กร
เป็นผู้ชี้แนะ และ/หรือ จัดการในทุกมิติของแผนงานการให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน
อำนวยความสะดวกในการฝึกความเป็นผู้นำและการสร้างทีมงาน
ใช้ความต้องการของกลุ่มประชากรเพื่อออกแบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
นำหลักการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และ/หรือการจัดการสุขภาพประชากรสำหรับการออกแบบการดูแลโรคเบาหวาน การป้องกันโรคเบาหวานในกลุ่มเสี่ยง และการให้ความรู้
รวบรวมกลยุทธ์ รวมถึงการใช้นวัตกรรมเพื่อบูรณาการในโปรแกรมการให้ความรู้และสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง (DSMES)
พัฒนางานแผน เพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวานเข้าร่วม และติดตามต่อเนื่องในโปรแกรมการให้ความรู้และสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง
สร้างกระบวนการเพื่อพัฒนาการดูแลรักษาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการรักษาหรือสถานะทางสุขภาพ
สร้างกระบวนการเพื่อยืนยันการให้ความรู้ในการดูแลตนเองที่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากมีภาวะแทรกซ้อน
สร้างกระบวนการเพื่อให้มั่นใจได้ว่า ผู้ป่วยเบาหวานสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการดูแลตนเองเมื่ออยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่าน (transition)
สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงแผนการรักษาอย่างเหมาะสมและทันเวลาเพื่อป้องกันความล่าช้าในการรักษา (therapeutic inertia)

<p>ทบทวนความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากร และเครื่องมือการสื่อสาร ที่ใช้ในโปรแกรมการให้ความรู้และสนับสนุนการจัดการเบาหวานด้วยตนเอง (DSMES) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/วัฒนธรรม ในปัจจุบันของ ประชากรที่ดูแลอยู่</p>
<p>สนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีมเพื่อให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม เกิดการทำงานแบบสหสาขาวิชาชีพ เพื่อทำให้เกิดความเคารพและเห็นคุณค่าของวิชาชีพ แสดงทักษะในการสร้างทีมงาน การสื่อสาร และการจัดการความขัดแย้ง</p>
<p>ติดตามการบรรลุเป้าหมายและผลลัพธ์ของการจัดการตนเอง เพื่อนำมาใช้ประเมินประสิทธิภาพของการให้ความรู้เบาหวาน โดยใช้เทคนิคการประเมิน และ KPI (Key Performance Indicator) ที่เหมาะสม</p>
<p>ระบุข้อผิดพลาดในระบบหรือจุดที่ไม่มีประสิทธิภาพได้นำมาวางแผนการพัฒนาได้ถูกต้อง</p>
<p>รายงานผลลัพธ์การประเมินโปรแกรมการให้ความรู้ ให้กับองค์กร และผู้บริหาร เพื่อให้ได้มาซึ่งการสนับสนุนการบริหารงานและความมั่นคงทางการเงิน</p>
<p>ทำการวิเคราะห์รายปีในส่วนของแผนงาน DSMES เพื่อประเมินความเหมาะสมในการผสมผสานการให้บริการ</p>
<p>ทำให้เกิดแผนงานในบริการที่เหมาะสมที่สุด</p>
<p>ดูแลการรับรองคุณภาพแผนงานให้เป็นไปตามเงื่อนไข</p>
<p>จัดหาข้อมูลรับรองให้ทันสมัย ได้แก่ ใบอนุญาต การลงทะเบียน เอกสารหรือประกาศนียบัตร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการรับรองมาตรฐานโปรแกรมให้ความรู้โรคเบาหวาน</p>
<p>เผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และบทบาทของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน รวมทั้งการให้บริการต่อผู้ป่วยโรคเบาหวานทางแพทย์ และชุมชน</p>
<p>ประยุกต์หลักการทางธุรกิจเพื่อสนับสนุนโปรแกรมการบริการที่เกี่ยวข้องกับโรคเบาหวานและการให้ความรู้ รวมทั้งการปรับสมดุลความต้องการในเรื่องทรัพยากรเวลาและการเงิน ตามหลักความคุ้มค่า (cost effective) ตามบริบทที่เหมาะสม</p>
<p>การใช้ value-based model อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงอัตลักษณ์ของระบบสุขภาพแต่ละแห่ง</p>
<p>Advanced Level</p>
<p>พัฒนาและประเมินสมรรถนะในการจัดการแผนงาน เช่น การแก้ไขปัญหา ประสิทธิภาพของการทำงานระหว่างบุคคลและความตระหนักถึงองค์กร ระหว่างคณะผู้ทำงานและทีมสุขภาพในโปรแกรมการให้ความรู้เบาหวาน</p>
<p>เป็นที่ปรึกษาให้บริการคำปรึกษาสำหรับการพัฒนา การประเมินแผนงาน และการจัดเก็บเอกสาร</p>
<p>สร้างนวัตกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านการดูแลสุขภาพ (Quadruple Aim) อันได้แก่ การดูแลที่มีคุณภาพในระดับมหภาค ประสบการณ์ของผู้เป็นเบาหวาน ประสบการณ์ของทีมสุขภาพ และการลดค่าใช้จ่ายในการดูแล</p>
<p>การดูแลที่มีคุณภาพ ประชากรมีสุขภาพที่ดีขึ้น ลดต้นทุนต่อหัวของการดูแลด้านสุขภาพ และบุคลากรสุขภาพมีความพึงพอใจ</p>
<p>นำหลักการพื้นฐานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์มาใช้ในการวางแผนเพื่อสร้างกลุ่มบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>เป็นตัวแทนหน่วยงานเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในประเด็นที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>อำนวยความสะดวกและเข้าร่วมการจัดการในระดับจังหวัด/ภูมิภาค เพื่อการวางแผนประเมินผลที่เกี่ยวกับการเข้าถึงโปรแกรมการให้ความรู้ การดำเนินการและการให้บริการ</p>
<p>เข้าร่วมในการวางแผน และ/หรือ การนำความคิดริเริ่มมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุง population-based outcome</p>

Domain 5.2 : พัฒนาคูณภาพ และการวิจัย

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
ใช้เทคโนโลยีหรือฐานข้อมูลในการค้นหาเอกสารตีพิมพ์ พร้อมทั้งมีการกรองข้อมูลที่ได้เหมาะสม
สนับสนุนธรรมเนียมการสร้างคำถาม เพื่อเพิ่มความรู้และการดูแลรักษา
ประยุกต์ใช้ทฤษฎี หลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีความทันสมัย การปฏิบัติ และมาตรฐานการดูแล
ตอบสนองต่อข้อมูลที่เก็บได้ว่าเป็นระบบ ปรับใช้แผนการทำงาน และประเมินผลกระบวนการตามหลัก Plan-Do-Study-Act (PDSA)
Certified Diabetes Educators
ลงมือปฏิบัติและประเมินแผนงานโดยใช้วิธี Continuous Quality Improvement (CQI) วิเคราะห์ระบบในปัจจุบัน
พิจารณาถึงความล้มเหลวของระบบและพัฒนากลยุทธ์เพื่อให้เกิดการปรับปรุงที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
เข้าร่วมการสร้าง การใช้ และการประเมินแนวปฏิบัติทางคลินิก (clinical pathway) มาตรฐานการดูแลรักษา และเวชปฏิบัติคลินิก ซึ่งขึ้นกับบทบาทของแต่ละคน
ดำเนินการตามแนวทางเวชปฏิบัติอย่างเหมาะสมเพื่อสร้างสังคมปลอดภัยที่จะดำเนินงานวิจัย
มีการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบแนวโน้มการทำวิจัยที่จะนำมาใช้ในทางปฏิบัติ
ประยุกต์ทักษะในการคิดวิเคราะห์เพื่อประเมินผลงานวิจัย และผลการพัฒนาคูณภาพ
เผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ต่อยอดทางคลินิก
มีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำเนินการปรับปรุงคุณภาพและมีโครงการวิจัยเพื่อการดูแลโรคเบาหวาน
ประยุกต์กระบวนการประเมินในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานและการให้ความรู้
ออกแบบกระบวนการพัฒนาต่อเนื่อง
พัฒนาและดำเนินการ เข้าร่วมหรือร่วมมือ ในการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเบาหวาน

Domain 5.3 การสนับสนุนส่งเสริม

Diabetes Educators and Certified Diabetes Educators
วางแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน
สนับสนุนและเห็นคุณค่าของการบริการโดยผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน รวมถึงโปรแกรมเกี่ยวกับการจัดการ การให้ความรู้ การป้องกัน การสนับสนุนด้านโรคเบาหวานและภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิก
สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) เกี่ยวกับผลกระทบของภาวะก่อนเบาหวาน โรคเบาหวาน และภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิกที่มีต่อเวชปฏิบัติ ชุมชน สถานศึกษา หน่วยงาน และประเทศชาติ
ร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับพื้นที่ ภูมิภาค และระดับประเทศเพื่อพัฒนาการเข้าถึงและคุณภาพการดูแลรักษา และการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิก
เป็นพันธมิตรกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านสุขภาพ สถานศึกษา หน่วยงาน และชุมชน เพื่อสนับสนุนการป้องกัน และการดูแลรักษาโรคเรื้อรัง ได้แก่ ภาวะก่อนเบาหวาน โรคเบาหวาน และภาวะคาร์ดีโอเมแทบอลิก
ร่วมมือกับทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดีโดยมีผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
Certified Diabetes Educators
จัดทำต้นแบบการสนับสนุน (model advocacy) เพื่อให้การดูแลรักษามีความปลอดภัย มีคุณภาพสูง โดยยึดผู้เป็นเบาหวานและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง
เป็นกระบอกเสียง กระตุ้นให้บุคลากรสุขภาพและสังคมเล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของการให้ความรู้โรคเบาหวาน อย่างครอบคลุมทั้งระบบสุขภาพและระบบบริการชุมชน
เป็นกระบอกเสียงในเรื่องการหาเงินทุนเพื่อการสนับสนุน

